

Forenklet veileder til parter uten advokat

Småkravsprosess

Småkravsprosess er en enkel, rask og rimeligere saksbehandlingsmåte for å behandle tvister. Den brukes i saker hvor tvistesummen er under 125 000 kroner. Hvis partene en enige, kan saksbehandlingsmåten også brukes på saker som ikke omhandler økonomiske verdier.

Dette er en forenklet veiledning for parter som fører mindre saker i Moss tingrett uten bistand fra advokat. Dokumentet inneholder lenker til mer utfyllende informasjon på domstol.no.
Veilederen gir en kort oversikt over saksgangen i tingretten.

Forsøk å løse konflikten

- Du har en plikt til å forsøke å løse saken selv før du går til domstolen. Du bør derfor varsle motparten skriftlig før du reiser sak i tingretten. Varslet bør opplyse om det krav som kan bli fremmet, og grunnlaget for det.
- Før saken sendes til tingretten, kan du være forpliktet til å prøve saken for andre organer, for eksempel forliksrådet. Dette gjelder særlig i saker som gjelder summer under 125 000 kroner.
- I flere saker kan [Konfliktrådet](#) være et godt alternativ, og tjenesten er gratis. Dette gjelder særlig hvis partene skal omgås etter at konflikten er avgjort.

Forberedelse

- Det er viktig å vite hva rettslig behandling innebærer før du fremmer en sak for domstolen uten hjelp fra advokat. I saker som er kompliserte, omfattende eller involverer sterke følelser, anbefaler domstolene at en advokat representerer partene.
- Alle saker innebærer en risiko for å tape, og den som taper blir vanligvis dømt til å betale motpartens sakskostnader.
- I småkravsporsessen er sakskostnadene begrenset, slik at partene kun kan kreve 20 % av tvistesummen i sakskostnader. Likevel alltid minst kr 2 500 og aldri mer enn kr 25 000.

Stevning

- En sak reises ved å sende inn en stevning til tingretten. En stevning er et formelt dokument som leveres til retten som skal behandle saken.
- Her kan du finne mer om hvordan en [stevning ser ut](#) og hva den skal [inneholde](#). Husk å legge ved bevisene som du vil presentere for retten og motparten.
- Hvis du ikke har advokat, vil tingretten kreve at du betaler et gebyr før saken behandles. Se gebyrsatsene [her](#).

Frist

- Domstolen mottar stevningen. Domstolen sender stevningen til motparten med frist til å svare med et «tilsvar».
- Fristen er normalt tre uker, men dommeren kan fastsette en annen frist.

Tilsvar

- Saksøkte sender inn sitt tilsvar. Et tilsvar bør gi uttrykk for saksøktes syn på det som står i stevningen. Det bør vedlegges de bevis saksøkte vil presentere i retten og for motparten.
- Se mer om hvordan [et tilsvar ser ut](#) og hva et tilsvar bør [inneholde](#).

Planlegging

- Etter at fristen for tilsvar har gått ut, planlegger domstolen videre saksgang. Dommeren vil blant annet vurdere å kontakte partene med sikte på at partene kan komme til en minnelig løsning.

Bevis

- Partene plikter innen én uke før rettsmøtet å varsle om bevis og sende inn dokumentbevis som ikke tidligere er varslet eller innsendt.

Muntlig sluttbehandling

- Partene møter i tingretten og presenterer saken sin for en dommer.
- Husk å forbered deg godt før du møter i retten. [Les mer](#) om hvordan muntlig sluttbehandling gjennomføres, hvordan du skal fremlegge saken din og [skikk og bruk i retten](#) før du møter. Dommeren forventer at du møter godt forberedt. Dommeren vil avgjøre saken basert på det som fremlegges i dette rettsmøtet.
- Det er ikke anledning til å sende inn nye bevis etter at møtet er avsluttet.

Dom

- Etter tvisteloven skal dom som hovedregel avsies innen en uke etter at muntlig sluttbehandling er avsluttet, og innen tre måneder etter at stevningen ble inngitt.